

30.08.2021

Asia/15

§ 597

Vammaisneuvoston asettaminen ja jäsenten nimeäminen

HEL 2021-008809 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen vammaisneuvoston.

Vammaisneuvoston tehtävänä on vaikuttaa kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vammaisneuvoston tehtävänä on varmistaa vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia:

- tuomalla esiin vammaisten henkilöiden ja heidän perheidensä näkökulmaa esityksillä, lausunnoilla ja kannanotoilla
- seuraamalla, että kaupunki kehittäessään palveluja huolehtii niiden riittävydestä ja soveltuvuudesta myös eri tavoin vammaisille ja pitkäaikaissairaille henkilöille
- edistämällä osaltaan palveluja ja osallistumismahdollisuuksia koskevaa viestintää sekä
- edistämällä Helsingin kaupungin sekä vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden kanssa työskentelevien järjestöjen välistä yhteistyötä.

Työskentelytapoja kuvataan liitteenä olevassa vammaisneuvoston toimintasäännössä. Vammaisneuvosto tekee toimikausittain toimintasuunnitelman ja raportin kaupunginhallitukselle.

Samalla kaupunginhallitus nimesi yhteisöt, jotka nimeävät vammaisneuvostoon jäsenen ja tälle tarvittavan määrän varajäseniä seuraavasti:

Helsingin Kuuloyhdistys ry
Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry
Helsingin Invalidien Yhdistys ry
Helsingin Kehitysvammatuki 57 ry
Helsingin ja Uudenmaan neuroyhdistys ry
Pääkaupunkiseudun Hengitys ry

Helsingin Reumayhdistys ry
Mielenterveysyhdistys HELMI ry
Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö sr
Kynnys ry

Kaupunginhallitus nimesi vammaisneuvoston muut jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
1. Kok. Jari Mönkkönen	Jaana Argillander
2. Vihr. Kristiina Karhos	Vesa Virri
3. SDP Pirkko Johansson	Mika Taberman
4. Vas. Marja Kaitaniemi	Orjo Pättiniemi
5. PS Marko Joensuu	Riikka Virta

Lisäksi kaupunginhallitus nimesi vammaisneuvoston puheenjohtajaksi Marja Kaitaniemen. Vammaisneuvostoon nimetään kaksi varapuheenjohtajaa. Varapuheenjohtajaksi nimettiin Kristiina Karhos ja lisäksi vammaisneuvosto valitsee keskuudestaan toisen varapuheenjohtajan sekä päättää varapuheenjohtajien sijaantulojärjestyksestä. Vammaisneuvosto valitsee keskuudestaan toimintaa valmistelevan työvaliokunnan, johon kuuluvat neuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien lisäksi kolme neuvoston jäsentä.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti:

- kehottaa kaupunginkansliaa vastaamaan vammaisneuvoston ja sen työvaliokunnan valmistelu- ja sihteeritehtävistä, viestinnästä ja kokous- ja muista toiminnan kannalta tarpeellisista järjestelyistä jäsenten erityistarpeet huomioiden
- oikeuttaa vammaisneuvoston tehtäväkokonaisuuden kannalta keskeiset keskushallinnon ja toimialojen viranhaltijat ja työntekijät osallistumaan vammaisneuvoston kokouksiin
- kehottaa keskushallintoa ja toimialoja nimeämään kokouksiin osallistuvat pysyväisluonteiset asiantuntijat
- kehottaa keskushallintoa myöntämään vammaisneuvostolle toimintamäärärahan tehtäviensä hoitamista varten.

30.08.2021

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että vammaisneuvoston kokouksiin jäsenenä tai varajäsenenä sekä työvaliokunnan kokouksiin osallistuville maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisia periaatteita soveltaen:

- kokouspalkkiota
- ansionmenetyksen ja lastenhoidon korvausta
- korvausta avustajan käyttämisestä, jos henkilö tarvitsee vammansa vuoksi avustajaa kokoukseen tai siihen valmistautumiseen
- matkakustannusten korvausta, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että korvataan matkakustannukset vammaisneuvoston kokouksissaan erikseen päätetyn mukaisesti neuvoston virallisiin edustamistehtäviin osallistuville, jos henkilö ei vammansa vuoksi kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä.

Lisäksi kaupunginhallitus vahvisti liitteenä 1. olevan toimintasäännön sekä merkitsee tiedoksi liitteenä 2. olevan vammaisneuvoston toimintakertomuksen ja arviointiraportin kaudelta 2017-2021.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vammaisneuvoston toimintasääntö
- 2 Vammaisneuvoston toimintakertomus ja arvio toimintakaudelta 2017-2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut henkilöt ja yhteisöt

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vaikuttamistoimielimet

Vammaisneuvosto on kuntalaissa asetettavaksi säädetty vaikuttamistoimielin, jonka tehtävänä on edistää edustamansa ryhmän osallistumis- ja vaikuttamis-mahdollisuuksia. Vaikuttamistoimielimet ovat edustamansa ryhmän kuulemis- ja vaikuttamiskanavia. Ne täydentävät muita vaikuttamiskeinoja ja välittävät ryhmän näkemykset kunnan päätöksentekoon.

Vaikuttamistoimielimet ovat osa Helsingin osallisuustyötä, jonka pääperiaatteet ovat yksilöiden ja yhteisöjen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntäminen, omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen sekä yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien luominen.

Vaikuttamistoimielimet eivät ole kuntalain mukaisia kunnan toimielimiä. Näille ei voi siirtää toimivaltaa eivätkä ne voi tehdä hallintopäätöksiä. Toimielimen toimintaan ei myöskään sovelleta suoraan hallintosäännön määräyksiä.

Kokoonpano

Kuntalain mukaan vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Jäsenten valinnassa olisi hallituksen esityksen (HE 268/2014) mukaan kiinnitettävä huomiota vammaisten henkilöiden omaan osallistumiseen neuvostotyöhön. Kokoonpanossa tulisi huomioida se, että enemmistö neuvoston jäsenistä valitaan edellä mainitusta ryhmästä.

Vaikuttamistoimielinten jäsenet eivät ole kunnan luottamushenkilöitä. Kokoonpanoon ei suoraan sovelleta tasa-arvolain kunnan toimielimiä koskevia sukupuolikiintiötä, mutta järjestöjä kehoitetaan kiinnittämään huomiota sukupuolten tasa-arvoon nimetessään varsinaisia ja varajäseniä. Osallistumisen ja avoimuuden edistämiseksi ja yhteistyöverkostojen vahvistamiseksi saman henkilön tulisi olla edustajana korkeintaan kahdeksan vuotta.

Vammaisneuvoston on tarkoitus muodostua kymmenestä vammais- tai pitkäaikaissairausyhdistysten nimeämästä jäsenestä ja viidestä valtuustoryhmien nimeämästä jäsenestä. Vammaisyhdistysten nimeämät jäsenet ja varajäsenet edustavat eri ikäisiä kaupunkilaisia, joilla on erilaisia toimintakyvyn rajoitteita sekä heidän omaisiaan. Eri vammaryhmiä edustavien yhdistysten nimeämät jäsenet edustavat kuulovammaisia, näkövammaisia, liikkumisesteisiä, kehitysvammaisia, mielenterveyskuntoutujia, neurologisia toimintarajoitteita, pitkäaikaissairauksia, vammaisia lapsia sekä vammaisten ihmisoikeusjärjestöä.

Kaupunki on kuullut helsinkiläisiä vamma- ja pitkäaikaissairausyhdistyksiä vammaisneuvostoon nimettävistä yhdistyksistä järjestämällä kuulemistilaisuuden ja Kerro kantasi –kyselyn. Yhdistysten kanssa käydyn vuoropuhelun perusteella vammaisneuvostossa kuulovammaisia edustaa Helsingin kuuloyhdistys ry, näkövammaisia Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry, liikuntavammaisia Helsingin Invalidien yhdistys ry, kehitysvammaisia Kehitysvammatuki 57 ry, neurologisia toimintarajoitteita Helsingin ja Uudenmaan Neuroyhdistys ry, Mielenterveyssektorin helsinkiläisten yhdistysten verkostoa edustaa Mielenterveys-yhdistys Helmi ry. Vammaisia lapsia edustaa Vammaisten lasten ja nuorten Tukisäätiö sr sekä vammaisten ihmisoikeusjärjestöä Kynnys ry. Pitkäaikaissairauksien yhdistysten ryhmää edustaa kaksi yhdistystä, Pääkaupunkiseudun Hengitys ry sekä Helsingin Reumayhdistys ry.

Nimettävistä yhdistyksistä pääosa on samoja kuin edellisellä toimintakaudella. Muutokset tulevalla toimikaudella koskettavat kolmea vammaisryhmän edustajaa.

Kuulovammaisia edustamaan nimetään Helsingin kuuloyhdistys ry, joka vaikuttaa kuulovammaisten ihmisoikeuksien toteutumiseen ja yhteiskunnan kehittämiseksi kuulovammaisille esteettömäksi ja saavutettavaksi. Mielenterveyssektoria edustamaan nimetään Mielenterveysyhdistys Helmi ry, joka on ruohonjuuritason mielenterveyskuntoutujien etujärjestö ja toimintayhteisö, joka vaikuttaa verkostoyhteistyössä muiden mielenterveystoimijoiden kanssa yhteiskunnallisiin asenteisiin mielenterveyden ongelmia kohtaan ja niihin liittyvän stigman poistamiseksi. Pitkäaikaissairausyhdistyksiä edustamaan nimetään Pääkaupunkiseudun Hengitys ry, joka edistää hengityssairaiden ja heidän läheistensä elämänlaatua ja yhdenvertaisuutta kuntalaisina sekä toimia terveellisen elinympäristön puolesta.

Nimetyt yhdistykset vastaavat vamma- ja pitkäaikaissairausryhmää edustavan edustajan ja varaedustajan nimeämisestä vammaisneuvoston jäseneksi sekä tukevat viestintää vammaisryhmää edustavien yhdistysten välillä ja sisällä.

Vammaisneuvostoon valitaan myös viisi luottamushenkilötaustaista jäsentä, joiden osallistuminen on tarpeen vammaisneuvostossa käydyn keskustelun ja näkemysten välittämiseksi päätöksentekoon ja valtuustoryhmille.

Vammaisneuvoston puheenjohtaja on luottamushenkilötaustainen. Lisäksi vammaisneuvostossa on kaksi varapuheenjohtajaa. Toinen varapuheenjohtaja on luottamushenkilötaustainen ja toinen varapuheenjohtaja valitaan järjestöedustajien keskuudesta. Vammaisneuvosto päättää varapuheenjohtajien sijaantulojärjestyksestä. Vammaisneuvoston

toimikauden lopussa arvioidaan, jatketaanko seuraavallakin kaudella kahden varapuheenjohtajan käytännöllä vai palataanko yhden, järjestöjen keskuudesta valittavan varapuheenjohtajan malliin.

Vammaisneuvoston kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus tarvittavilla keskushallinnon ja toimialojen edustajilla, jotka eivät kuitenkaan ole neuvoston jäseniä. Kokonaisuuden tuntevan toimialan henkilöstön pysyvä läsnäolo kokouksissa on neuvoston toiminnan kannalta välttämätöntä. Keskushallinto ja toimialat nimeävät neuvoston toimintaan osallistuvat henkilöt.

Toimintaedellytykset

Vammaisneuvoston välittömät toimintaedellytykset turvataan muun muassa kokoustilojen, kokousten järjestämisen, kokouskustannusten ja kokousasioiden valmistelun sekä kokouksen sihteeritehtävien osalta.

Vammaisneuvoston jäsenille maksetaan kaupunginvaltuuston hyväksymien luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaisia tiettyjä palkkioita ja korvauksia. Vaikuttamistoimielinten jäsenten palkkio on puheenjohtajan osalta 160 euroa ja jäsenen ja varapuheenjohtajan osalta 140 euroa. Lisäksi kokoukseen osallistuville jäsenille ja/tai varajäsenille maksetaan tarvittaessa luottamushenkilöiden taloudellisten periaatteiden mukaista ansionmenetyksen korvausta, joka on suuruudeltaan enintään 37 euroa tunnilta. Menettelyllä varmistetaan, että vaikuttamistoimielimet voivat kokoontua myös työaikana.

Yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi vammaisneuvoston jäsenille maksetaan korvauksia avustajan palkkaamisesta aiheutuneista kustannuksista. Kustannuksia korvataan enintään viideltä tunnilta kokousta kohden. Avustajalle maksettavan tuntipalkkion määrä on enintään 23 euroa. Lisäksi maksettaisiin matkakustannusten korvausta taksi- tai invataksikuluista niissä tapauksissa, kun neuvottelukunnan jäsen tai kokoukseen osallistuva varajäsen ei vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä. Edellisen periaatteen mukaisesti kokousmatkojen lisäksi korvataan vammaisneuvoston kokouksissa erikseen sovitut vammaisneuvoston edustamiseen ja tehtäviin liittyvät matkakulut. Muita luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaisia korvauksia ei maksettaisi.

Vaikuttamistoimielinten määrärahat myöntää kaupunginkanslia toimielinten toimintakustannuksiin varatuista määrärahoista. Määrärahan on tarpeen mukaan tarkoitus vastata suuruudeltaan aikaisemmin vaikuttamistoimielimille myönnettyä määrärahaa.

Määrärahan suuruudessa voidaan kuitenkin ottaa huomioon yhdenvertaisuuslain edellyttämä yhdenvertaisuuden edistäminen ja kohtuulliset

30.08.2021

mukautukset vammaisten ihmisten yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi. Vaikuttamistoimielinten kokoukustannukset maksetaan tarjoiluiden ja muiden vastaavien kustannusten osalta vaikuttamistoimielimen määrärahoista. Kaupunginkanslia huolehtii toimielinten kokouksia varten tarvittavien kokoustilojen varaamisesta ja muista kokousjärjestelyistä sekä vastaa kokousasioiden valmistelusta ja kokouksen sihteeritehtävistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titta Reunanen, vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vammaisneuvoston toimintasääntö
- 2 Vammaisneuvoston toimintakertomus ja arvio toimintakaudelta 2017-2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut henkilöt ja yhteisöt

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Taloushallintopalvelut
Toimialat